

ด่วนที่สุด
ที่ กต ๐๓๐๔/๒๕๖๒

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้น
นอกราชอาณาจักร พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. คำสั่งกระทรวงการต่างประเทศ ที่ ๒๘๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้ง

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิด
และคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร พ.ศ.๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้น
นอกราชอาณาจักร พ.ศ.

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการ
จดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ที่ต้องจัดทำตามพระราชบัญญัติการทะเบียน
ราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับฎีกา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก
วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่
กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) และ
กระทรวงการต่างประเทศขอถอนร่างกฎกระทรวงฉบับเดิม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ซึ่งเป็นไปตามที่
กำหนดในมาตรา ๔ (๑) ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

✓ ๑.๑ เมื่อปี ๒๕๕๕ กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์
และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ
เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวตามที่เสนอ โดยปัจจุบันร่างกฎกระทรวง
ฉบับเดิมอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๒ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีหน้าที่

/รับผิดชอบ...

รับผิดชอบงานทะเบียนราษฎรตามกฎหมายฉบับนี้ที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ต้องมีกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร

๑.๓ คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรองที่จะต้องจัดทำตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ยกร่างกฎกระทรวงดังกล่าวขึ้นแล้ว ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้มีคำสั่งที่ ๒๘๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๔ กระทรวงการต่างประเทศได้ประมวลข้อเท็จจริง ความเห็น และข้อเสนอแนะตลอดจนปัญหาในการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรจากสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ทั่วโลก เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะทำงานฯ โดยเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ คณะทำงานฯ ได้ประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร พ.ศ. โดยได้เห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าว และเห็นควรให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ โดยที่มาตรา ๒๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักรสำหรับคนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติที่ถือเอกสารการเดินทางที่รัฐบาลไทยเป็นผู้ออกให้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

๒.๒ เนื่องจากมีร่างกฎกระทรวงฉบับเดิมซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการไว้แล้ว จึงจำเป็นต้องขอถอนร่างฉบับเดิมเพื่อเสนอร่างฉบับใหม่ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยการถอนร่างกฎกระทรวงเป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา (๔) ๑ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ กล่าวคือ กำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีหรือให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติการถอน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ มาตรา ๒๔ วรรคสอง

/กำหนดว่า...

กำหนดว่า การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร พ.ศ. มีเนื้อหาครอบคลุมหลักการของงานทะเบียนราษฎรอย่างกว้างๆ รวม ๑๑ ข้อ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ นิยามของผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ ผู้ที่สามารถแจ้งขอจดทะเบียนคนเกิดหรือคนตาย

๔.๓ หลักฐานประกอบการขอจดทะเบียนคนเกิด

๔.๔ หลักฐานประกอบการขอจดทะเบียนคนตาย

๔.๕ สถานที่ยื่นคำขอจดทะเบียนคนเกิดหรือคนตาย

๔.๖ หน้าที่ของนายทะเบียน

๔.๗ กรณีที่ได้มีการแจ้งการเกิดหรือการตายตามกฎหมายของต่างประเทศไว้แล้ว ถ้าผู้แจ้งมีความประสงค์จะขอจดทะเบียนคนเกิดหรือคนตายตามกฎหมายกระทรวงนี้ นายทะเบียนก็สามารถดำเนินการให้ได้

๔.๘ กรณีคนเกิดนอกราชอาณาจักรหรือผู้ที่สามารถแจ้งขอจดทะเบียนคนเกิดหรือคนตายย้ายภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ไปยังประเทศอื่น สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนคนเกิดหรือคนตายพร้อมพยานหลักฐานต่อนายทะเบียนในประเทศที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ได้

๔.๙ กรณีคนเกิดนอกราชอาณาจักรหรือผู้ที่สามารถแจ้งขอจดทะเบียนคนเกิดหรือคนตายเดินทางกลับประเทศไทย สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนคนเกิดหรือคนตายพร้อมพยานหลักฐานต่ออธิบดีกรมการกงสุลหรือบุคคลที่อธิบดีมีคำสั่งมอบหมายได้

๔.๑๐ แบบคำขอจดทะเบียนและแบบใบรับจดทะเบียนคนเกิดและคนตาย ทะเบียนคนเกิดและทะเบียนคนตายให้เป็นไปตามที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด

๔.๑๑ กรณีที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ปฏิบัติในเรื่องใด ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดโดยอนุโลม

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยได้มีการพิจารณาแล้ว เห็นว่าการเสนอร่างกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อรองรับการบังคับใช้กฎหมาย

/ว่าด้วย...

ว่าด้วยการทะเบียนราษฎรฉบับใหม่ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและทันต่อระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เห็นควรเสนอ
คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการ
จดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ที่ต้องจัดทำตามพระราชบัญญัติการทะเบียน
ราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป หากจำเป็นต้องแก้ไข
ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอีก และ
ขออนุมัติการถอนร่างกฎกระทรวงฉบับเดิม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมการกงสุล

กองสัญชาติและนิติกรณ์

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๓๒๐๔ หรือ ๓๓๒๑๔

โทรสาร ๐ ๒๕๗๕ ๑๐๕๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ consular04@mfa.go.th